

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ СОЦІОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Інституту соціології НАН
України
протокол № 2
від «02» червня 2020 року

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ТРЕТЬОГО РІВНЯ ПРАВА НА ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ
ДИСЦИПЛІН

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказом директора
Інституту соціології НАНУ
від 28 серпня 2020 р. № 49

КИЇВ 2020

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти третього рівня права на вибір навчальних дисциплін в Інституті соціології НАН України (далі – Положення) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів No 261 від 23.03.2016 р., інших (чинних) нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Інституті соціології НАН України.

1.2. Цим Положенням визначається процедура формування переліку, вибору та подальшого вивчення здобувачами третього рівня вищої освіти Інституту соціології НАН України (далі – Інститут) дисциплін із циклу вибіркових для освітнього ступеню «доктор філософії» у межах, передбачених освітньо-науковою програмою «Соціологія» та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для цього рівня вищої освіти.

2. Навчально-методичне забезпечення вибіркових навчальних дисциплін

2.1. Вибіркові навчальні дисципліни – це дисципліни, які пропонуються аспірантам Інститутом з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів освіти третього рівня, посилення їхньої конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, розширення наукового світогляду, сприяння реалізації особистих освітніх та наукових інтересів та з урахуванням напряму дисертаційного дослідження.

2.2. Вибіркові навчальні дисципліни представлені переліком дисциплін, визначених ОНП Інституту та затверджених Вченою радою Інституту.

2.3. Перелік вибіркових дисциплін, пропонованих для вивчення здобувачами ступеня доктора філософії, формується науковими відділами, узагальнюється випусковим відділом та затверджується Вченою радою Інституту як невід’ємна складова ОНП Інституту.

2.4. Перелік вибіркових дисциплін, пропонованих для навчання, переглядається та оновлюється з урахуванням пропозицій внутрішнього (наукові відділи, здобувачі вищої освіти третього рівня) та зовнішнього (стейкхолдери, роботодавці) моніторингу.

2.5. Навчальні програми (силабуси) з дисциплін розробляються науковими відділами Інституту та затверджуються випусковим відділом.

2.6. Обсяг кожної вибіркової дисципліни становить не менше 2 кредитів ЄКТС. Формою підсумкового контролю вибіркових дисциплін є залік.

2.7. Освітньо-науковою програмою Інституту визначено, що аспірант має обрати вибіркові дисципліни загальним обсягом не менше 10 кредитів ЄКТС.

2.8. Перелік вибіркових дисциплін із зазначенням короткого опису змісту дисциплін та обсягу в кредитах ЄКТС розміщується для ознайомлення аспірантів на офіційному сайті Інституту.

3. Порядок реалізації вільного вибору вибіркових дисциплін

- 3.1. Вибір дисциплін вибіркової частини освітньої програми аспірант здійснює при формуванні індивідуального навчального плану (ІНП), який розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану.
- 3.2. Здобувачам надається можливість ознайомитися з переліком вибірових навчальних дисциплін та силабусами дисциплін для створення власної індивідуальної освітньої траєкторії
- 3.3. Вибір дисциплін здійснюється аспірантами самостійно шляхом подачі письмової заяви (додаток 1) на ім'я завідувача випускового відділу протягом тижня від дати початку навчального року.
- 3.4. Аспірант, який не визначився з переліком вибірових дисциплін та не подав заяву у визначені терміни, записується на вивчення дисциплін на основі рішення Гаранта освітньо-наукової програми після консультацій з науковим керівником аспіранта з урахуванням обраного напрямку дослідження.
- 3.5. На підставі поданих заяв Гарант програми разом з завідувачем випускового відділу формують загальний перелік обраних дисциплін для академічної групи.
- 3.6. У разі коли розходження у виборі аспірантами дисциплін не дають можливості сформуванню академічну групу, проводяться консультації здобувачів вищої освіти третього рівня з Гарантом ОНП з метою досягнення консенсусу щодо оптимізації обраного переліку. В ході консультацій аспіранти отримують право зробити новий вибір дисципліни.
- 3.7. Після формування остаточного переліку обраних вибірових дисциплін, інформація про них вноситься до індивідуального плану аспіранта. З цього моменту вибірова дисципліна стає для здобувача вищої освіти обов'язковою.
- 3.8. У разі, якщо аспіранта цікавить ширше коло вибірових дисциплін, ніж визначено вимогами освітньо-наукової програми Інституту, він може реалізувати своє право вибору через отримання індивідуальних консультацій з обраних дисциплін у наукових відділах, які їх пропонують.
- 3.9. У разі поновлення або переведення аспіранта перезарахування кредитів вибірових дисциплін проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін за умови однакової (або більшої) кількості кредитів.
- 3.10. Вчена рада Інституту може дозволити учасникам академічної мобільності зараховувати вибірові дисципліни, які прослухані в іншій науковій установі/ЗВО – партнері але не передбачені навчальним планом спеціальності в Інституті.
- 3.11. Перезарахування вибірових навчальних дисциплін здійснюється наказом директора Інституту, підставою для якого є заява та академічна довідка аспіранта.

4. Прикінцеві положення

- 4.1. Інститут несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, обраних аспірантами.
- 4.2. Дія Положення поширюється на аспірантів, наукових та науково-педагогічних працівників Інституту.
- 4.3. Загальне керівництво над впровадженням та реалізацією Положення та контроль за забезпеченням реалізації вибору аспірантами покладається на випусковий відділ, що здійснює планування, організацію та забезпечує контроль освітнього процесу.

ЗРАЗОК

заяви аспіранта на включення до
індивідуального плану дисциплін
вільного вибору

Директору Інституту соціології
НАН України xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
аспіранта

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на 20____/20____ навчальний
рік дисципліни вільного вибору відповідно до траєкторії підготовки

_____
_____
_____

Дата

Підпис